

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 15.01.2019

Vår ref.: 200700861-60; 201840422-2

Arkiv: 511

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Mathilde Berg

22959221/mbe@nve.no

Andmyran Vind AS. Godkjenning av miljøoppfølgingsprogram for Andmyran vindkraftverk.

NVE viser til e-post av 15.10.2018 fra Stormvind AS, som på vegne av Andmyran Vind AS, ber NVE vurdere om rapporten «Fugleregistreringer på Andmyran, Andøy kommune», datert 23.1.2018, kan godkjennes som miljøoppfølgingsprogram, jf. konsesjonsvilkår nr. 24 i anleggskonsesjon til Andmyran vindkraftverk av 1.11.2018.

Undersøkelsene og rapporten er utført av Norsk institutt for naturforskning (NINA), på oppdrag for konsesjonær.

Vedtak

NVE har vurdert miljøoppfølgingsprogrammet. NVE godkjenner med dette de gjennomførte forundersøkelsene, med følgende vilkår om etterundersøkelser og avbøtende tiltak;

- Det skal gjennomføres registreringer av hekkesuksess for artene havørn, vandrefalk og sangsvane under anleggsfasen, og i tre feltsesonger i driftsfasen.
- Det skal gjennomføres registreringer av vårtrekk av kortnebbgås og hvitkinngås gjennom den nordøstlige delen av Andøya. Registeringene skal gjennomføres under anleggsfasen, og i tre feltsesonger i driftsfasen.
- Det skal utarbeides et nærmere undersøkelsesprogram for de ovennevnte registreringene. Forslag til undersøkelsesprogram skal inneholde en oversikt over omfanget av feltregistreringene (årstid og tidsbruk), metodikk, parametere som skal registreres og totale kostnader. Programmene skal utarbeides i samråd med Fylkesmannen og oversendes og godkjennes parallelt med NVEs behandling av miljø- transport og anleggsplan for vindkraftverket.
- Konsesjonær skal utarbeide en statusrapport for fugleregistreringene etter hver feltsesong, og en samlet sluttrapport etter fullendte tre sesonger. Rapporteringen skal kortfattet drøfte de foreløpige resultatene og evaluere metodikken som er anvendt, og skal oversendes NVE innen

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

to måneder etter endt feltsesong. Sluttrapporten skal oversendes NVE innen tre måneder etter at undersøkelsene er avsluttet.

Dersom etterundersøkelsene avdekker vesentlige negative virkninger for fugl, kan NVE stille krav om ytterligere undersøkelser, før det eventuelt vurderes gjennomføring av avbøtende tiltak.

- Det skal utarbeides et forslag til undersøkelsesprogram for systematisk søk etter døde fugl i vindkraftverket. Undersøkelsesprogrammet skal gi en nærmere metodebeskrivelse, herunder spesifisere deler av planområdet (fokusturbiner/studieområder) som skal undersøkes, tidspunkt og varighet for feltregistreringene, hvilke parametere som skal registreres (art, kjønn, alder etc.), ev. bruk av hund for søk, og gi et estimat av kostnader. Forslaget til undersøkelsesprogram skal utarbeides i samråd med Fylkesmannen og oversendes NVE parallelt med søknad om godkjenning av miljø- transport og anleggsplan for Andmyran vindkraftverk.

NVE vil ta stilling til om feltregistreringer av døde fugl skal gjennomføres i forbindelse med godkjenning av miljø- transport og anleggsplanen.

- Dersom det foreligger tilstrekkelig med datamateriale fra forundersøkelsene, skal det gjennomføres GIS-basert identifisering av risikoområder for plassering av vindturbiner med hensyn til relevante fuglearter. Dersom resultatene fra analysene viser at det er behov for å etablere turbinfrie korridorer, eller å gjøre andre nødvendige endringer og tilpasninger i planområdet, skal dette hensyntas i den endelige detaljplanleggingen av vindkraftverket.

NVE viser for øvrig til vilkår nr. 12 i anleggskonsesjonen hvor det settes krav om at det i detaljplanen ikke skal plasseres vindturbiner nærmere enn 500 meter fra Storvatnet. Med bakgrunn i resultatene fra forelagt miljøoppfølgingsprogram, som viser at det forekommer hekking eller hekkeforsøk av sangsvane og smålom ved Storvatnet, legger NVE til grunn at vilkåret fremdeles er relevant å gjennomføre, og ber om at dette derfor hensynstas i den videre detaljplanleggingen.

Bakgrunn

Andmyran Vindpark AS fikk konsesjon for Andmyran vindkraftverk 20.12.2006. Konsesjonsvedtaket ble påklaget, og Olje- og energidepartementet (OED) stadfestet NVEs vedtak den 2.3.2010. Departementet konstaterte i sitt vedtak at vindkraftverket ville kunne få negative virkninger for fuglelivet i området, og satte derfor følgende vilkår (nr. 24) om miljøoppfølgingsprogram;

«Det skal gjennomføres et miljøoppfølgingsprogram for relevante grupper av fugl. Programmet skal gjennomføres etter anerkjente prinsipper for før- og etterundersøkelser. Basert på utført miljøoppfølgingsprogram kan konsesjonsmyndigheten vurdere og eventuelt pålegge nødvendige avbøtende tiltak. Miljøoppfølgingsprogrammet skal utarbeides i samråd med miljøvernmyndighetene og oversendes og godkjennes av NVE i god tid før anleggsstart slik at nødvendige førundersøkelser kan gjennomføres».

Videre skriver OED i sitt vedtak at dersom miljøoppfølgingsprogrammet avdekker negative konsekvenser, kan NVE stille krav om ytterligere undersøkelser og pålegge gjennomføring av avbøtende tiltak.

Forslag til miljøoppfølgingsprogram

Resultater fra forundersøkelser

I konsekvensutredningen for Andmyran vindkraftverk (2004) ble det presentert tre viktige flyvekorridorer gjennom planområdet. Særlig havørn ble antatt å bruke disse korridorene i forbindelse med forflytning mellom hekkeområder inne på øya, og ut til jaktområdene ved sjøen. Det finnes to havørnterritorier rett vest for planområdet; ved Ramsanakken og Sverigedalsvatnet. I tillegg ble det i konsekvensutredningen antatt at sangsvane og smålom brukte den nordligste korridoren i planområdet i forbindelse med hekkeområdet ved Storvatnet. Som en oppfølging av dette, ble det igangsatt ytterligere fugleregistreringer, både for å kartlegge mulige fluktruter i flyvekorridorer og hekkeområder for havørn, sangsvane og smålom. Registreringene pågikk i perioden 2006-2016.

Resultatet fra registreringene viste at det hekkende havørnparet ved Ramsanakken ikke bruker en smal og rett korridor til og fra sjøen, og særlig på vei inn til hekkeområdet fra sjøen varierer flyverutene mye. Videre ble det registrert en god del andre fuglearter som flyr i mer eller mindre alle retninger innenfor planområdet i forbindelse med bl.a. næringssøk, eller nordover langs planområdet i forbindelse med vårtrekket. På tross av at studiene av flyveruter ikke viser at fugleartene, herunder havørn og vandrefalk, bruker de antatte korridorene, mener utreder (NINA) at det likevel kan være positivt for artene å opprette soner uten vindturbiner mellom Ramsanakken og sjøen, og mellom Storvatnet og sjøen.

Kartleggingen av hekkesuksess, viser at havørnparet i Ramsanakken ikke hekker hvert år, og havørnparet ved Sverigedalsvatnet hadde kun hekking i 2010. Registreringene av sangsvanene ved Storvannet viser hekkforsøk nesten hvert år, mens smålomparet virker mer å ha en ustabil hekkeadferd. Når det gjelder forslaget om en vindturbinfri korridor mellom Storvatnet og sjøen, viser utreder til at sangsvane og småloms flyvehøyde over bakken ikke tilsier at dette er et relevant avbøtende tiltak for disse artene.

Forslag til oppfølgende registreringer

- Fortsette registreringer av havørn, vandrefalk og sangsvane som hekker i umiddelbar nærhet til planområdet.
- Gjennomføre registreringer i mai måned etter utbyggingen for å se hvordan de arktiske gjessene (kortnebbgås og hvitkinngås) trekker gjennom den nordøstlige delen av Andøya. Primært trekker de langs kysten nordover mot Andenes før de trekker utover havet, men det er også observert at de trekker gjennom planområdet.
- Vurdere et prosjekt med systematisk søk etter døde fugler i vindkraftverket etter oppstart. Helst med spesialtrente hunder.

NINA foreslår at de ovennevnte registreringene bør gjennomføres under anleggsfasen og videre i tre til fem år i driftsfasen.

Forslag til avbøtende tiltak

NINA foreslår følgende mulige avbøtende tiltak for fugl på Andmyran vindkraftverk;

- GIS-basert identifisering av risikoområder for plassering av vindturbiner med hensyn til seilende rovfugl og trekkende fugl. Dette må gjennomføres før endelig vedtak om detaljplassering av vindturbinene, og vil også avdekke om det er behov for å etablere turbinfrie korridorer i planområdet.

- Male et rotorblad sort for å kunne gjøre den mer synlig. Enten kan man male de antatte risikoturbinene, eller de kan males etter at vindkraftverket har vært i drift i en periode.
- Male nedre del av tårnet sort. Dette er et tiltak for å hindre kollisjon med tårnet, noe som er spesielt aktuelt for ryper i dårlig lys/sikt. NINA viser til at de imidlertid ikke har data på om ryper er et problem i området.
- Sikre nye kraftledninger mot elektrokusjonsfare for fugl.

Tilbakemeldinger fra Fylkesmannen i Nordland

Det foreslåtte miljøoppfølgingsprogrammet er forelagt miljøvernavdelingen i Fylkesmannen i Nordland. I tilbakemelding i e-post av 12.10.2018, skriver Fylkesmannen at de er enig med NINAs vurdering av avbøtende tiltak som bør anvendes ved en eventuell realisering av Andmyran vindkraftverk. Når det gjelder oppfølgende registreringer av virkninger for fugl, støtter Fylkesmannen i hovedsak de foreslåtte registreringene. Når det gjelder systematisk søk etter døde fugler i vindkraftverket, påpeker Fylkesmannen at dette bør skje med spesialtrente hunder, og at det her må tas nærmere stilling til hvilket omfang registreringene skal ha. Etter Fylkesmannens oppfatning bør slike undersøkelser gjennomføres minimum ett år etter at vindkraftverket er i full drift, og undersøkelsene må differensieres med hensyn til bl.a. årstider/sesong og det må avklares hvorvidt det er hensiktsmessige at samtlige vindturbiner skal undersøkes eller man skal velge et representativt utvalg.

NVEs vurdering av forslag til miljøoppfølgingsprogram

Bakgrunn

NVE viser til OEDs vedtak i saken av 2.3.2010, hvor artene havørn, smålom, sangsvane og trekkende kortnebbgås og hvitkinngås trekkes frem som de mest relevante artene i og ved planområdet til Andmyran vindkraftverk. NVE konstaterer at samtlige arter er alle opplistet på vedlegg til Bernkonvensjonen, og dette innebærer at Norge internasjonalt er særlig forpliktet til å sikre levedyktige, ville bestander og deres økologiske funksjonsområder. OED viser i sitt vedtak til at en etablering av Andmyran vindkraftverk vil kunne ha negative virkninger for hekkende rovfugl i Ramsanakkområdet som benytter området til viktige flykorridorer og jaktområder, og for sangsvane og smålom som hekker ved Storvatnet og flyr mellom Storvatnet og sjøen. Det er også pekt på de negative virkningene et vindkraftverk vil kunne ha for gåsetrekket som går over Andmyran.

Forslag til oppfølgende registreringer

Når det gjelder utreders forslag til å fortsette registreringene av havørn, vandrefalk og sangsvane som hekker i umiddelbar nærhet til planområdet, er NVE enig i at dette kan være hensiktsmessig for å styrke kunnskapen om hvordan disse artenes hekkesuksess eventuelt påvirkes av vindkraft. Imidlertid savner NVE et opplegg for etterundersøkelser for å avdekke eventuelle virkninger for hekkesuksess under anleggsfasen og driftsfasen av Andmyran vindkraftverk. NVE ser behov for at et detaljert program for etterundersøkelser utarbeides og oversendes NVE for godkjenning.

I OEDs vedtak av 2.3.2010 settes det vilkår om avbøtende tiltak som ivaretar vårtrekket til hvitkinngås og kortnebbgås, dersom resultatene fra miljøoppfølgingsprogrammet tilsier at dette er nødvendig. I miljøoppfølgingsprogrammet foreslår utreder å gjennomføre registreringer i mai måned etter utbyggingen for å se hvordan de arktiske gjessene (kortnebbgås og hvitkinngås) trekker gjennom den nordøstlige delen av Andøya, hvor vindkraftverket er planlagt. NVE ser behov for at det utarbeides et nærmere undersøkelsesopplegg for registreringene av arktisk gjess i anleggs- og driftsfasen. Dersom etterundersøkelsene viser at vindkraftverket har virkninger for trekkende arktisk gjess, vil NVE vurdere om det er nødvendig å treffe vilkår om avbøtende tiltak.

Utredning foreslår at det vurderes et prosjekt med systematisk søk etter døde fugler i vindkraftverket. NVE er enig i at det kan være relevant å gjennomføre en systematisk innsamling av døde fugler i utbygde vindkraftverk i Norge, for å framskaffe mer kunnskap om hvilke arter som kan påvirkes. NVE mener at dette i hovedsak bør gjennomføres som et større forskningsprosjekt, heller enn gjennom vilkår om etterundersøkelser i enkeltsaker. På Andmyran er det imidlertid gjennomført forundersøkelser over en relativt lang tidsperiode, fra 2006 - 2016. Lange tidsperioder med datainnsamling gir mulighet for å fange opp variasjoner i arealbruk over tid. Med bakgrunn i at det finnes før-data for en rekke arter fra en lang tidsserie med undersøkelser i området, mener NVE at det kan være hensiktsmessig at det gjennomføres innsamling av døde fugler etter utbygging av Andmyran vindkraftverk. NVE ber derfor om at konsesjonær oversender et forslag til undersøkelsesprogram for systematisk søk etter døde fugl i vindkraftverket. Programmet skal spesifisere nærmere metodikk, jf. Fylkesmannens uttalelse av 12.10.2018. NVE vil ta stilling til om undersøkelsene skal gjennomføres i forbindelse med vår behandling av MTA-planen.

Forslag til avbøtende tiltak

NVE konstaterer at flere av de foreslåtte avbøtende tiltakene er hentet fra forskningsprosjektet «INTACT», Innovative Tools to reduce Avian Collisions with wind turbines», som ble gjennomført i perioden 2013-2017. Formålet for INTACT-prosjektet var å utvikle tiltak og metoder for å redusere risikoen for kollisjoner mellom fugl og vindturbiner. Tiltakene har blitt testet på Statkrafts vindkraftverk på Smøla, hvor det fra tidligere forskningsprosjekter fantes mye data om fuglenes adferd før tiltak. NVE var partner i prosjektet, og har kunnskap om forskningsresultatene.

GIS-basert identifisering av risikoområder

Planlegging av konkret turbinplassering i enkeltprosjekter kan være et relevant avbøtende tiltak for fugl. Ettersom turbinplasseringen ofte vil være bundet av topografiske forhold vil fleksibiliteten for disse være begrenset innenfor et konsesjonsgitt planområde. Et av verktøyene som ble utviklet i INTACT, var et «micrositing» verktøy for forundersøkelser og turbinplassering. GIS-verktøyet, som estimerer orografisk og termisk oppdrift i landskapet, har vist å sammenfalle bra med hvor rovfugler preferer å oppholde seg, kan benyttes ved detaljplanleggingen av vindkraftverk slik at kollisjonsrisiko for fugl minimeres.

Etter NVEs vurdering GIS-basert identifisering av risikoområder være med og avklare om det er behov for eventuelle turbinfrie korridorer. Dersom det foreligger tilstrekkelig med datamateriale fra forundersøkelsene, ber NVE om at det i forbindelse med utarbeidelse av detaljplan gjennomføres en GIS-basert identifisering av risikoområder for plassering av vindturbiner med hensyn til relevante fuglearter. Dersom resultatene fra analysene viser at det er behov for å etablere turbinfrie korridorer i planområdet, skal dette hensynstas i den endelige detaljplanen.

Kontrastmaling av rotorblader og turbintårn

Et av tiltakene som ble testet ut i INTACT-prosjektet, var svart kontrastmaling av rotorblader og turbintårn. Resultatene viste at maling med av rotorblader minket antall fuglekollisjoner. Når det gjaldt maling av nedre del av turbintårn, viste forskningsresultatene en mindre fare for kollisjon for den lokale underarten av lirype, smølalirype.

NVE konstaterer at kontrastmaling har dokumenterte virkninger med hensyn til kollisjonsfare for fugl, og at INTACT-prosjektet har bidratt til verdifulle erfaringer i arbeidet med å teste ut fysiske tiltak for å redusere kollisjonsrisiko. Etter NVEs vurderinger er det foreløpig noe usikkerhet knyttet til den praktiske implementeringen av denne type kontrastmaling i nye vindkraftverk. På Smøla er disse eksperimentene kun utført på vindturbiner som er eldre enn garantitiden. NVE har heller ikke kjennskap

til om det vil innebære vesentlige kostnadsøkninger hvis tiltakshaver skulle bestille nye rotorblader med kontrastmaling. Videre legger NVE til grunn at svartmalte rotorblader vil kunne bli oppfattet som negativt av naboer og besøkende. På bakgrunn av denne usikkerheten, i tillegg til at NINA i miljøoppfølgingsprogrammet skriver at det ikke foreligger tilstrekkelig data på rypetettheten området, er det NVEs vurdering at de foreslåtte avbøtende tiltakene under kulepunkt to og tre ikke er hensiktsmessige å gjennomføre i dette aktuelle prosjektet.

Avbøtende tiltak i nye kraftledninger

NINA foreslår som avbøtende tiltak å sikre nye kraftledninger mot elektrokusjonsfare for fugl. Avbøtende tiltak i kraftledninger vil i mange prosjekter være et viktig tiltak for å redusere virkningene for fugl. I denne saken er det imidlertid ikke gitt konsesjon til luftledninger, men samtlige nettilknytninger er planlagt som jordkabler, både internt mellom vindturbinene til transformatorstasjonen, og videre til eksisterende 132 kV kraftledning. Det er for øvrig gitt en egen anleggskonsesjon til Andøy Energi AS av 13.2.2014. Dette gjelder en 31 km lang 132 kV-ledning i luft fra Andmyran transformatorstasjon til Risøyhamn. I denne konsesjonen er det satt eget vilkår med hensyn til kollisjonsfare for fugl. NVE legger til grunn at dette vil ivareta hensynet til fugl når det gjelder elektrokusjonsfare for fugl. Etter NVEs vurdering er ovennevnte foreslåtte avbøtende tiltak på kraftledninger ikke relevant i denne aktuelle saken.

Hensyn til rødlistede arter

NVE konstaterer at forundersøkelsene viser at det finnes rødlistede arter i plan- og influensområdet til vindkraftverket, som lappspurv (VU), sivspurv, lirype, fiskemåke, blåstrupe og tyvjo (alle NT). NVE konstaterer at spurvefuglene lappspurv, sivspurv og blåstrupe kan være sårbare for vindkraftutbygging med hensyn til habitatendringer, at lirype er en kollisjonsutsatt art og at fiskemåke og tyvjo kan unnvike vindkraftverk under trekk, og derfor kan utsettes for barriereeffekter. NVE viser til vilkår nr.14 i anleggskonsesjonen til Andmyran vindkraftverk, hvor det settes krav om at MTA-planen skal inneholde en beskrivelse av hvordan landskaps- og miljøforhold skal ivaretas i anleggs- og driftsperioden, herunder hensyn til rødlistede fuglearter. NVE legger til grunn at de ovennevnte rødlistede artene hensyntas i MTA-planen og i den videre detaljplanleggingen av vindkraftverket.

NVE bekrefter med dette at delen av miljøoppfølgingsprogrammet som gjelder krav til forundersøkelser for Andmyran vindkraftverk kan anses som gjennomført. NVE har satt nye vilkår om etterundersøkelser og avbøtende tiltak, se vedtak ovenfor.

NVE minner om at detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan skal sendes NVE for godkjenning, jf. vilkår nr. 12 og 14 i anleggskonsesjon av 1.11.2018.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretningen er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Arne Olsen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

NINA Prosjektnotat 50, «Fugleregistreringer på Andmyran, Andøy kommune. Oppsummering fra perioden 2006-2016 og forslag til oppfølging og avbøtende tiltak», datert 23.1.2018.

Mottakerliste:

ANDMYRAN VIND AS
Fylkesmannen i Nordland

Kopi til:

Andmyran Vindpark AS v/Karin Mizgalski
Andøy kommune
Fylkesmannen i Nordland v/Ole Christian Skogstad
Klima- og miljødepartementet
Norsk institutt for naturforskning - NINA - Tromsø
Olje- og energidepartementet
STORMVIND AS v/Espen Borgir Christophersen